'Από ποίημα τοῦ Ρήγα Γκόλφη (Νουμᾶς)

Σὰ βουλκάνου λαύρα
ἡ καρδιά μου ἀνάβρα...

*

«Εἰς τὸ πιάνο θὰ συνοδεύσῃ ὁ μοναδικὸς ***συνοδευτής***... (Νεολόγος)

«Τὸ θέμα ἦτο ἐνδιαφέρον ἀποκαλύπτον ***ἴδιο συγκρασίαν*** βαθέος μελετητοῦ». ('Εσπερινὴ)

«Τὸ περιεχόμενον εἶναι ***ὀλίγον ἄκρως*** σοσιαλιστικόν». ('Αθηναϊκὴ)

«'Ο κ. Βενιζέλος ἂν καὶ εἶναι προικισμένος μὲ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ φίλτρον τῆς 'Εθνικῆς πεμπτουσίας...» 'Αρθρον «Πατρίδος»

'Από ἕνα μόνον φύλλον τοῦ «Νουμᾶ» (ἀριθ. 670) «... μόνο ***πλέριο χαμόγελο*** γενοῦνε...».

... ἀπὸ ***ἀνεμελιὰ καὶ*** ἀνοησία...
...λέξεις ***ὁμοιονόημες***!!
...Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ***ἀφιλογία*** πῶς...
...λάβαμε ἀφ' τὴν ***Αἴγυφτο***...
...ἡ ἔλλειψη αὐτὴ κάθε ***ξελέπτεσης***...
...Καὶ βγάζοντας τριάντα ***ἀλίμονα***...

'Εμεῖς βγάζουμε ὄχι τριάντα ***ἀλίμονα***, ἀλλὰ ἑκατὸν τριάντα πλέρια χαμόγελα γιὰ τὴν ἀνεμελιὰ καὶ ἀνοησία καὶ ἀφιλογία τῆς ὁμοιονόημης ξελέπτυσης τῆς Νουμαϊκῆς ἀεροπαρέας.

'Ο ἁλιεὺς

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οἱ περίφημοι χάλκινοι ἵπποι τοῦ 'Αγ. Μάρκου τῆς Βενετίας ἐτοποθετήθησαν πάλιν εἰς τὴν θέσιν των, ὁπόθεν εἶχον ἀφαιρεθῇ τὸ 1915 ἕνεκα τῶν ἐναερίων ἐπιδρομῶν τῶν Γερμανῶν. Διὰ τοὺς ἵππους αὐτοὺς κρατεῖ παράδοσις, ὅτι ὁσάκις μετετοπίσθησαν ἐκ Βενετίας καὶ ἀνὰ μία Αὐτοκρατορία κατέρρευσε. Καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ προφητεία ὄντως ἐπηλήθευσε. 'Η τῶν 'Αψβούργων δὲν ὑπάρχει πλέον. Εἶχον μεταφερθῇ κατ' ἀρχὰς εἰς Πλακεντίαν, εἶτα εἰς Μπέργκαμο καὶ κατόπιν εἰς Ρώμην.

-- Πυρκαϊὰ ἀπετέφρωσε τὸ θέατρον τοῦ Μελοδράματος τῆς Μασσαλίας. "Αλλη πυρκαϊὰ κατέστρεψε τὸ μέγα θέατρον τῆς Μαδρίτης.

—Εἰς τὸ ὑπόγειον τῆς κατοικίας ἑνὸς "Αγγλου ἐφημερίου ἀνεκαλύφθησαν εἰκόνες μεγάλης καλλιτεχνικῆς ἀξίας, ἐν οἷς, ὡς λέγεται, ὁ "Αγιος 'Ιωάννης τοῦ Δαβίντση καὶ ἡ κόρη τοῦ Τιτσιάνου, παρὰ τοῦ ἰδίου ζωγραφηθεῖσα.

-- Ἐν Παρισίοις ἤνοιξεν ἔκθεσις ἔργων τοῦ "Ελληνος ζωγράφου κ. Μιχαὴλ Οἰκονόμου. 'Ο "Ελλην πρωθυπουργὸς ἐπισκεφθεὶς τὴν ἔκθεσιν ἠγόρασε τρία ἔργα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους.

-- 'Απέθανεν ἐν Μονάχῳ ἐν ἡλικίᾳ 66 ἐτῶν ὁ περιώνυμος τοπειογράφος Παῦλος Κέλλερ. Ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Μονάχου τοῦ 1893 ἔτυχε τοῦ δευτέρου βραβείου, ἔργα δ' αὐτοῦ εὑρίσκονται εἰς τὰς Πινακοθήκας τοῦ Μονάχου, τῆς Στουτγάρδης, τῆς Δρέσδης καὶ εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Λειψίας.

-- Αἱ 'Ιταλικαὶ ἐφημερίδες ἀναγράφουν ὡς καλλιτεχνικὸν γεγονὸς, τὸ ὁποῖον θἀφήσῃ ἐποχὴν, τὴν παράστασιν μελοδράματος τοῦ Ροσσίνι, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπαίχθη ἀφότου συνετέθη. Φέρει τὸν τίτλον ἡ «Ρώμη». 'Η ὀρχήστρα διηυθύνετο ὑπὸ τοῦ μαέστρου κ. Ντανέλλα, ὡς πρωταγωνίστρια δὲ διέπρεψεν ἡ κ. Φανὴ 'Ανίτουα.

— 'Η Τουρκικὴ Κυβέρνησις πρὸς πορισμὸν χρημάτων ἐπώλησε τὸν περίφημον θρόνον τοῦ Παγωνιοῦ εἰς σχῆμα κλίνης γεμάτης ἀπὸ ρουμπίνια, μαργαριτάρια, καὶ σμαράγδους μὲ δύο χρυσᾶ παγώνια· 'Ο θρόνος ἀφηρέθη ἐξ 'Ινδικοῦ ναοῦ τῷ 1739 ἀπὸ τὸν Σάχην τῆς Περσίας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸν ἀφήρεσαν οἱ Τοῦρκοι βραδύτερον. 'Ηγοράσθη ἀπὸ 'Αμερικανικὴν ὁμάδα ἀντὶ 2 1)2 ἑκατομμυρίων φρ.

— 'Απέθανεν ἐν Λονδίνῳ εἰς ἡλικίαν 71 ἐτῶν ὁ 'Αντριὼ Κάρρικ Γκύω, διάσημος ζωγράφος καὶ μέλος τῆς 'Ακαδημίας τῶν Καλῶν Τεχνῶν.

— Εἰς τὴν Παρισινὴν Revue Contemporaine, δημοσιεύεται σειρὰ μελετῶν διὰ τοὺς συγχρόνους "Ελληνας ποιητάς.

-- Τόσον ηὔξησεν ἡ τιμὴ τῶν καλλιτεχνημάτων ἐν Εὐρώπῃ, ὥστε τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου τῶν Παρισίων νὰ μὴ δύναται νὰ ἀποκτήσῃ πωλούμενα ἀριστουργήματα ἕνεκα τῆς γλισχρότητος τῶν μέσων. Ηγόρασε ἀντὶ 150,000 τὴν Πηγὴν τοῦ Κουρμπέ, διὰ δὲ τὸ «'Εργαστήριον ζωγράφου» τοῦ ἰδίου τὸ ὁποῖον ἠρνήθη τὸ Λοῦβρον νὰ ἀγοράσῃ πρὸ ἐτῶν ἀντὶ ὀλίγων χιλιάδων φρ. ζητοῦνται ἤδη 900,000. Συνελέγη ἔρανος 200,000 ὅπως ἀγορασθῇ εἰς πίναξ τοῦ Λατοὺρ, ἀλλ εἰς μάτην διότι ὁ πίναξ ἠγοράσθη ὑπὸ τοῦ Βιλδεστάϊν ἀντὶ 1,250,000 μετεπωλήθη εἰς ἕνα ξένον συλλέκτην ἀντὶ 2 ἑκατομμυρίων, ὅστις πάλιν τὸν ἐπώλησε πρό τινος εἰς ἕνα 'Αμερικανὸν ἀντὶ τριῶν ἑκατομμυρίων !

-- Εἰς τὴν Στοκχόλμην συνῆλθε τὸ πρῶτον διεθνὲς συνέδριον τῆς «Νεότητος». Τὰ μέλη ἦσαν κατ' ἀπαράβατον ὅρων κάτω τῶν 40 ἐτῶν. Σκοπὸς εἶνε ἡ ἀντικατάστασις τῶν γηραιῶν ἀνδρῶν εἰς ὅλα τὰ ἀξιώματα, ἰδίως τὰ Κυβερνητικά. Οἱ νέοι φρονοῦν ὅτι κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ κακὰ τοῦ παρελθόντος καὶ παρόντος προέρχονται διότι ὁ κόσμος κυβερνᾶται ἀπὸ ἄνδρας πολὺ γέρους.

— 'Απέθανεν εἰς Παρισίους ὁ Βέλγος συγγραφεὺς Εὐγένιος Demolder. 'Εγεννήθη τῷ 1862 εἰς τὰς Βρυξέλλας. 'Εξετιμήθη βαθμηδὸν

διὰ τὸ πνευματικὸν ὕψος τῶν ἰδεῶν του. Ἔγραψε κριτικὰ δοκίμια, μυθιστορήματα καὶ διηγήματα. Τὸ ὕφος του ἦτο πλούσιον καὶ ποιητικόν. Ἐκ τῶν ἔργων του καλλίτερα εἶνε τὰ ἑξῆς: La Route d' Emeraude.— Le jardinier de la Pompadour.— L' Arche de M. Cleunus — Quator.

— Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν ὁ ποιητὴς Λωρὰν Ταιλάντ, εἷς τῶν τελευταίων ἀντιπροσώπων τῆς Συμβολικῆς σχολῆς, παλαιὸς σύντροφος τοῦ Ζὰν Μορεᾶς. Πνεῦμα ἀνήσυχον καὶ ὁρμητικόν, ὑπῆρξεν ἀπότομος καὶ γεμᾶτος ἀντιφάσεις. Κατ' ἀρχὰς εἰσῆλθεν εἰς σεμινάριον, ἀλλὰ ταχέως ἐπέταξε τὰ ράσα καὶ ἤρχισε νὰ συχνάζῃ εἰς τὴν Μονμάρτρην (1883). Ἡ πρώτη ποιητική του συλλογὴ ὁ «Κῆπος τῶν Ὀνείρων» ἐν ᾗ ἠκολούθησε τὴν τεχνοτροπίαν τῶν Παρνασσιακῶν ἔκαμεν ἐντύπωσιν. Ἐξηφανίσθη ἐπ' ἀρκετόν, ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὸ Παρίσι ἐξέδωκε διάφορα ἔργα ἐν οἷς τὰ «Vitraux» ἅτινα θεωροῦνται τὰ καλύτερα, καὶ τὰ «Ἐλεγειακὰ καὶ Ἀριστοφάνεια ποιήματα».

— Ἀπέθανεν ὁ Ἱσπανὸς μυθηστοριογράφος Πέρεζ Γκαλδός, ἐν ἡλικίᾳ 80 ἐτῶν. Δημιογράφος κατ' ἀρχάς, ἐσπούδασε νομικά, ἀλλ' ἠσχολήθη εἰς τὸ μυθιστόρημα, ἔγραψε θεατρικὰ ἔργα, ἐξελέγη βουλευτής. Ἡ γονιμότης του ἦτο καταπληκτική. Κατὰ τριμηνίαν ἐξέδιδεν καὶ ἓν ἔργον. Τὰ μυθιστορήματά του ἄλλα εἶνε μὲ «θέσιν», θίγοντα ζητήματα κοινωνικὰ καὶ μεταφυσικά, καὶ ἄλλα ἀναπαριστοῦν ζωηρῶς τὴν ζωήν, ποιητικὰ καὶ συγκινητικά. Συνδυάζει τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀφηγήσεως μὲ τὴν ἐλευθέραν φαντασίαν, τὸν ρεαλισμὸν καὶ τὴν ψυχολογίαν. Ἡ παρατήρησις τῆς ζωῆς δὲν εἶνε ὁ σκοπὸς τῆς τέχνης του, ἀλλὰ τὸ μέσον πρὸς ἀναζωογόνησιν τῆς φαντασίας του. Τὸ καλύτερον τῶν ἔργων του εἶνε τὰ «Ἐθνικὰ Ἐπεισόδια» εἰς 46 τόμους - μία εἰς πεζὸν λόγον ἐπικὴ ἀναπαράστασις τῆς ἱστορίας τῆς πατρίδος του κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα. Ἡ εὐσυνειδησία του, ἡ φιλοπονία, ἡ περιγραφικότης του ἦσαν ἀξιωσημείωτοι.

— Συνελθοῦσα πέριξ τραπέζης ἑνὸς ἑστιατορίου ἡ Ἀκαδημία Γκονκοὺρ ἀπένειμε τὸ ἐτήσιον βραβεῖον ἐκ 5,000 φρ. Ἐκ τῶν δέκα μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἔλειπαν δύο, οἵτινες ἐψήφισαν δι' ἐπιστολῆς. Ὑπεβλήθησαν 10 τόμοι. Ἐβραβεύθη διὰ ψήφων 6 κατὰ 4 ὁ Μάρκελλος Προύστ, ὁ γνωστὸς μυθιστοριογράφος. Ἡ κριτικὴ ἐπέκρινε τὴν ἀπονομὴν διότι κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ Γκονκοὺρ πρέπει τὸ βραβεῖον νὰ ἀπονέμεται εἰς τὴν νεότητα, διὰ τὴν ποωτοτυπίαν καὶ τὰς νέας προσπαθείας ἐν τῇ σκέψει καὶ τῇ μορφῇ. Καὶ ὁ Προὺστ εἶνε σχεδὸν 50 ἐτῶν. Οὔτε τὸ βραβευθὲν εἶνε τὸ πρῶτον του ἔργον, εἶνε δὲ καὶ πλούσιος. Τὸ βραβευθὲν τιτλοφορεῖται «Ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ἀνθοστολισμένων κοριτσιῶν» (τίτλος αἰνιγματικὸς) ἔργον ἐξόχως λεπτόν, καὶ θαυμασίως ψυχολογικὸν καὶ πλῆρες εἰρωνείας. Ἓν εἶδος ἀναμνήσεων τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ἡλικίας. Ἀνήκει εἰς κύκλον τεσσάρων βιβλίων μὲ τὴν γενικὴν ἐπιγραφὴν «Εἰς ἀναζήτησιν τοῦ χαμένου χρόνου» Ἐκ τῶν τεσσάρων βιβλίων ἔγραψε δύο, τὸ δὲ βραβευθὲν εἶνε τὸ δεύτερον. Εἶνε μεγάλη ἐργασία, εἰς ἣν ὁ δυνατὸς συγγραφεὺς δεικνύει ὅλην τὴν σατυρικήν, ψυχολογικὴν καὶ ποιητικὴν ἀξίαν του. Ὁ Προὺστ ζῇ ἐρημικὴν μᾶλλον ζωήν, ἀποφεύγων τὰ κοσμικὰ κέντρα. Ἐξέρχεται μόνον τὴν νύκτα, οἱ δὲ τοῖχοι τοῦ διαμερίσματος εἰς ὃ κατοικεῖ ἔχουν ἐπενδυθῇ μὲ φελλὸν διὰ νὰ μὴ ἀκούῃ κανένα ἐξωτερικὸν θόρυβον.

— Τὸ βραβεῖον τῶν περιοδικῶν Fémina — Vie Heureuse ἐδόθη διὰ ψήφων 14 ἐναντίον 8 εἰς τὸν Roland Dorgelés διὰ τὸ βιβλίον του «Οἱ ξύλινοι σταυροί». Διὰ τὸ βραβεῖον αὐτὸ ἀποφασίζει ἐπιτροπὴ ἐκ νυρίων τῶν γραμμάτων. Οἱ ξύλινοι σταυροὶ εἶνε μυθιστόρημα πολεμικὸν ἀλλ' ὄχι καὶ φιλοπόλεμον, τὸ ὁποῖον τινὲς συγκρίνουν μὲ τὴν «Φωτιὰ» τοῦ Μπαρμπύς. Εἶνε μία νευρώδης καὶ ρεαλιστικὴ περιγραφὴ τῆς ζωῆς τῶν χαρακωμάτων. Τὴν δημοσίευσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου εἶχεν ἀπαγορεύσῃ ἡ λογοκρισία.

Τὸ «Βραβεῖον τῶν 500,000 φρ.» ἱδρυθὲν τῷ 1917 πρὸς διαμαρτυρίαν κατὰ τῶν χρηματικῶν φιλολογικῶν βραβείων, ἀπενεμήθη διὰ τὸ ἔτος 1919 ὁμοφώνως εἰς τὴν κ. Λουΐζαν Faure — Favier συγγραφέα τοῦ βιβλίου Ces choses qui seront vieilles. Τὰ βραβεῖα τῶν προηγουμένων ἐτῶν ἔλαβον τῷ 1917 ὁ Ciraudoux διὰ τὸ ἔργον του »Lectures pour une ombre» καὶ τῷ 1918 ὁ Toulet διὰ τὸ «Comme une fantaisie».

Τὸ βραβεῖον τοῦ Καπιτωλίου, προωρισμένον νὰ δίδεται εἰς τὸ καλλίτερον γραφὲν διὰ τὴν Γαλλοϊταλικὴν ἕνωσιν ἔργον ἀπενεμήθη πρώτην ἤδη φορὰν διὰ τὸ 1919, εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ Bainville «Ὁ πόλεμος καὶ ἡ Ἰταλία.»

Τὸ ἐτήσιον φιλολογικὸν βραβεῖον, διὰ πρώτην φορὰν ἀπονεμόμενον, τοῦ «Pierre Couard» ἐκ 3,000 φρ. ἐδόθη εἰς τὸν ποιητὴν Henry Jaques διὰ τὸ βιβλίον του «Nous .de la guerre».

— Δέκα νεαροὶ συγγραφεῖς, ἄγνωστοι εἰς τὸ πολὺ κοινόν, συνέστησαν ἐν Γαλλίᾳ σωματεῖον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀκαδημία τοῦ Φιγκιέ», ἥτις θὰ ἀπονέμῃ ἐτησίως βραβεῖον 1000 φρ. εἰς ἔργον λογοτέχνου ἐμφανιζομένου διὰ πρώτην φοράν. Τὰ ἔργα θὰ ὑποβάλλωνται χερογράφως εἰς τὴν κρίσιν τῆς Ἀκαδημίας, ὅσα δὲ βραβεύωνται θὰ ἐκδίδωνται ἐντὸς τριμηνίας. (Οἱ ἰδικοί μας νέοι θὰ τοὺς μιμηθοῦν ἆρα γε; Διατὶ ὄχι;). Διὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀπενεμήθη εἰς τὸν J. Millet συγγραφέα τῆς «Φιλοσοφικῆς ψυχῆς».

— Καὶ ἓν πρωτότυπον βραβεῖον, ὀφειλόμενον εἰς τὴν ἔμπνευσιν τοῦ κ. Béraud ὅστις ἵδρυσε διαγωνισμόν, διαθέσας σεβαστὸν ποσὸν πρὸς βράβευσιν τοῦ συγγραφέως τοῦ χειροτέρου βιβλίου ἑκάστου ἔτους. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπένειμε διὰ τὸ 1919 παμψηφεὶ τὸ βραβεῖον εἰς τὴν... Συνθήκην τῆς εἰρήνης. Ζητεῖται ἤδη ὁ συγγραφεύς.

— Ἀπέθανεν ἐν Ν. Ὑόρκῃ ὁ διάσημος Ἰταλὸς μαέστρος Καμπανίνι, διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας τῆς «Μετροπόλιταν Ὄπερα» θεω-

ρούμενος ὡς ὁ μεγαλείτερος τῆς ἐποχῆς μας. Ἦτο σύζυγος τῆς διασήμου ὑψιφώνου Τετραζίνι.

— Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις ὁ Ντυπουΐ διευθυντὴς τοῦ «Μικροῦ Παρισινοῦ», πρόεδρος τοῦ Συνδικάτου τοῦ τύπου, γερουσιαστὴς καὶ πρώην ὑπουργός.

—Εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν ἐγένετο ἡ ἐπίσημος δεξίωσις τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ στρατάρχου Φός, ὑπὸ τοῦ Προέδρου κ. Πουανκαρέ.

—Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους ἀπὸ φθίσιν τοῦ λάρυγγος δι' ἣν ὑπέστη μετὰ θαυμαστοῦ θάρρους τρεῖς ἐγχειρήσεις ἡ γνωστοτάτη ἠθοποιὸς τῶν Café-Concerts Γκάμπυ Ντελύ, ἡ ὁποία μολονότι δὲν ἦτο μεγάλη ἠθοποιός, οὔτε ἐξαιρετικὴ χορεύτρια, κατώρθωσε μὲ τὴν εὐφυΐαν της καὶ τὰς ἀμφιέσεις νὰ ἀποκτήσῃ παγκόσμιον φήμην, ἀναστατώσασα μὲ τοὺς σκανδαλώδεις ἔρωτάς της τοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους ὅπου καὶ ἂν ἐπήγαινεν Ὑπῆρξεν ἀφορμὴ μὲ τὴν τέχνην της καὶ τὰ πολλαπλᾶ θέλγητρα νὰ χάσῃ τὸν θρόνον του ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας Δὸν Μανουὲλ καὶ νὰ παραφρονήσῃ ὁ δοὺξ ντὲ Κρεσόλ. Ἀπὸ ὑπηρέτρια ἔγινε ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἀστέρας τοῦ θεάτρου· διήνυσε βίον πλήρη δόξης, πλούτου καὶ ἡδονῆς· δικασθεῖσα διά τινα χορὸν ὃν ἐχόρευσε γυμνή, ὑπεστήριξεν ὅτι τέχνη εἶνε κυρίως τὸ γυμνὸν καὶ ἠθῳώθη. Διὰ τῆς διαθήκης της ἀφῆκεν εἰς τοὺς πτωχοὺς τῆς Μασσαλίας ὁπόθεν κατήγετο ὅλην της τὴν περιουσίαν της, ἡ ὁποία ὑπολογίζεται εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια, ἀποτελεῖται δ' ἐκ κοσμημάτων, ἔργων τέχνης, οἰκιῶν εἰς τὸ Λονδῖνον καὶ εἰς τοὺς Παρισίους, καὶ γαιῶν πλησίον τῆς Μασσαλίας. Εἰς τὴν μητέρα της καὶ τὴν ἀδελφήν της δὲν ἀφῆκε εἰμὶ τὴν ἐπικαρπίαν μόνον τῆς ἀκινήτου περιουσίας της. Ἡ ἐν Μασσαλίᾳ ἔπαυλις της θὰ μετατραπῇ εἰς νοσοκομεῖον τῶν ἀπόρων. Τοιουτοτρόπως, γράφει ἐν τέλει τῆς διαθήκης της, «θὰ εἶμαι ἥσυχος ὅτι ἐτραγούδησα καθ ὅλην μου τὴν ζωὴν χάριν τῶν πτωχῶν». Εἶχεν ἐσχάτως συμβληθῇ μὲ ἰμπρεσσάριον ὅπως δώσῃ δύο παραστάσεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀλλ' ἡ ἀσθένειά της τὴν ἠμπόδισε νὰ ἔλθῃ. Αἱ τελευταῖαι ὧραι τῆς Ντελυ ὑπῆρξαν τρομεραί. Ἐκείνη ποῦ ἐπέρασε τὴν ζωήν της ἐν μέσῳ ἀνθέων, φώτων, θαυμαστῶν, θριάμβων, ἀφῆκε τὴν πνοὴν εἰς ἕν μικρὸν κρεββάτι μιᾶς κλινικῆς εἰς τὸ Μονρούζ, ἐργατικὴν συνοικίαν τῶν Παρισίων κατόπιν ἀπεριγράπτου ἀγωνίας. Ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἡ κατάστασίς της ἦτο ἀπελπιστική. Τὸ πνεῦμα της ἦτο ἐν τούτοις ἄλυπον· ἤλπιζε πάντοτε ὅτι θὰ σωθῇ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Λύτρα — Ζευγώλη.

Εἰς τὴν αἴθουσαν Geo ὁ ζωγράφος κ. Νικ. Λύτρας καὶ ὁ γλύπτης κ. Γρ. Ζευγώλης ἐξέθεσαν ὁ πρῶτος 44 πίνακας καὶ ὁ δεύτερος 16 γλυπτικὰ ἔργα. Νέοι καὶ οἱ δύο, καλλιτέχναι μὲ μόρφωσιν καὶ μὲ τάσεις νεωτεριστικάς, ἄξιοι πολλῆς προσοχῆς.

Ὁ κ. Λύτρας εἶνε κυρίως προσωπογράφος ἀλλ' ἀσχολεῖται καὶ μὲ τὸ τοπεῖον, μετ' ὀλιγωτέρας ἐπιτυχίας. Μέχρι τοῦδε εἰς τὰ ἔργα του ἐνεφανίσθη ὡς τολμηρὸς ἐμπρεσιονιστὴς μὲ μίαν ἀσάφειαν καὶ ἀμφιβολίαν εἰς τὰς γραμμὰς καὶ τὸ χρῶμα. Ἦσαν μᾶλλον σκίτσα πειραματισμοῦ. Εἰς τὴν τωρινὴν ἔκθεσίν του, χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψῃ ἐντελῶς τὸν ἐμπρεσιονισμόν, δεικνύει μίαν σοβαρωτέραν, θετικωτέραν ἀντίληψιν τῆς τέχνης. Τὰ τοπεῖα του, αἱ θαλασσογραφίαι, ὅπως τοῦ Πόρου, τοῦ Φαλήρου, τῆς Πεντέλης, τοῦ Ἡρακλείου δὲν ἐκφράζουν τίποτε. Σύγχυσις, ἡ ὁποία μας κάμνει νὰ ἀντιπαρέλθωμεν ταχεῖς. Ἐξαιροῦνται δύο ἀπόψεις τοῦ Σουνίου καὶ ὁ Κάμπος.

Εἰς τὰ τοπεῖα του ἐν γένει λείπει τὸ ἑλλην. φῶς. Εἶνε ξενότροπα, ψυχρά, νεκρά. Ἔχει τὴν ἐπίδρασιν ἀκόμη τῶν σπουδῶν του ἐν Γερμανίᾳ. Δὲν ἐδέχθη τὸ ἁγνὸν θερμὸν ἑλλ. φῶς ἡ ψυχική του διάθεσις. Ἴσως ἡ ἐξέλιξις τῆς σπουδῆς τῆς Ἀττικῆς φύσεως νὰ τὸν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν εἰλικρινεστέραν ἀπόδοσιν τοῦ ποιητικοῦ καὶ χαρίεντος ἑλλ. ὑπαίθρου.

Ἀλλ' αἱ προσωπογραφίαι του εἶνε ἔργα ἀντάξια τοῦ καλλιτεχνικοῦ του ὀνόματος. Κυριαρχεῖ ἡ τοῦ ἀδελφοῦ του κ. Περ. Λύτρα. Ἡ τοῦ διευθυντοῦ τῆς «Πατρίδος» Δ. Λαμπράκη, ὄχι ὅμως καὶ ἡ τῆς κ.Κ. Κ. - μία κεφαλὴ νεάνιδος καὶ δύο ἄλλαι σπουδαὶ γυναικείων μορφῶν εἶνε πολὺ μελετημέναι καὶ ψυχολογημέναι, ἀποδεικνύουσαι μίαν ἐξαιρετικὴν ἱκανότητα τοῦ ζωγράφου. Ἐτιτυχῶς ἀπεδόθησαν ὁ Πὰν καὶ Κένταυρος, ἓν ἐσωτερικὸν ὑπὸ τοῦ κ. Καβαφάκη ἀγορασθὲν καὶ τὰ χρυσάνθεμα.

Ὁ κ. Ζευγώλης ἐμφανισθεὶς ἕως τώρα μὲ σκορπιστὰ ἔργα, μᾶς δίδει πληρεστέραν τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ του ταλάντου. Ἡ «Εὔα» του δεσπόζει ὄχι μόνον λόγῳ διαστάσεων ἀλλὰ καὶ ὡς ἔργον σοβαρόν. Ἡ Εὔα ἀπησχόλησε πολλοὺς καλλιτέχνας, ἡ προσπάθεια δὲ τοῦ κ. Ζευγώλη δὲν προσθέτει τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν. Τὸ ἀνδροπρεπὲς πρόσωπον, ἡ ἐξεζητημένη στάσις, ὁ ἐν γένει ἀποκρουστικὸς χαρακτὴρ δὲν ἱκανοποιοῦν τὸν θεατήν. Ἡ Πηγὴ μὲ τοὺς Ἐρωτιδεῖς, αἱ προτομαὶ τῆς δ. Τσαγγρῆ καὶ τοῦ κ. Ἀναστασιάδου, τὸ ἀνάγλυφον (ἀρ. 9), εἶνε πολὺ καλά. Τὴν μεταφορὰν τοῦ τραυματίου, ἣν ἠγόρασεν ὁ ὑπουργὸς τῆς Περιθάλψεως, εἴδομεν καὶ ἄλλοτε χωρὶς νὰ μᾶς ἐνθουσιάσῃ οὔτε τότε, οὔτε τώρα.

Ὁ κ. Ζευγώλης εἶνε ὁ εἰσηγητὴς ἐν Ἑλλάδι τῆς παστελίνας, μόνος καὶ ἀσυναγώνιστος ἐκμεταλλευτὴς τοῦ εἴδους αὐτοῦ. Εἶνε σκί-